

SVERIGES EKOKOMMUNER

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2024

Verksamhetsberättelse 2024

Sveriges Ekokommuner (SEKOM), har till ändamål att vara ett nätverk av kommuner och regioner för kunskaps- och erfarenhetsutbyte i arbetet för att främja utvecklingen mot ett långsiktigt hållbart samhälle, ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Arbetet ska bygga på en ekologisk grundsyn där livsmiljön ger människor möjlighet att uppnå en hög livskvalité och god hälsa.

Styrelsen vill beskriva året i Sveriges Ekokommuner genom att avge följande verksamhetsberättelse.

Medlemmar

Antalet medlemmar var vid årets slut 90, en knapp tredjedel av landets kommuner. Region Blekinge, Grums och Tingsryd är observatörer. Sedan valet 2022 har 12 medlemmar lämnat föreningen.

Kansliet

Den totala kansliresursen för SEKOMs del motsvarar 80 % av en heltidstjänst. Föreningens allmänna kanslifunktion har under året skötts av Karlskrona kommun genom samordnare Kenneth Gyllensting och kommunens ekonomifunktion med motsvarande 50 % tjänst. Borås Stad ansvarar för föreningens kommunikation via kommunikatör Caroline Stenvall med motsvarande 30 % tjänst.

Styrelsen

Styrelsen som valdes vid föreningens årsmöte 11 maj i Västervik har haft följande sammansättning:

Ordinarie styrelseledamöter:

Norrland:

Kjell Bergkvist (C), Sundsvall, ordförande
Maritha Meethz (S), Luleå, vice ordförande
Sven Nordlund (MP), Kalix

Svealand:

Ann-Sofie Wågström (S), Eskilstuna
Kenneth Hällbom (MP), Enköping
Thomas Karlström (S), Gotland

Götaland:

Börje Dovstad (L), Karlskrona
Jan-Åke Larsson (S), Eslöv
Lars-Håkan Persson (M), Höör

Ersättare:

Anders Ramstrand (KD), Söderhamn
Marcus Svinhufvud (M), Nynäshamn
Therése Mancini (S), Sotenäs

Styrelsen har haft fem sammanträden under året, fyra webbmöten samt ett fysiskt i samband med strategimöte 15 augusti i Stockholm tillsammans med expertgruppen/tjänstepersonforum.

Strategimötet var i form av en workshop med Angéla Ekman Nätt från ESAM inom projektet SEKOMs Framtidsagenda (se egen rubrik), för att koordinera de olika arbetsgruppernas arbeten.

Expertgruppen (byte under året namn till tjänstepersonforum)

Föreningen har en särskild grupp tjänstepersoner som utses av styrelsen och som fungerar som beredande organ och bollplank för styrelsen. Under året har gruppen bestått av:

Marie Brandt, Eslöv
Åsa Terent, Hudiksvall
Linda Hassel, Jönköping
Ali Qadiri, Sundsvall
Jonas Edin, Lerum (tjänstledig)
Gunilla Jonsson, Söderhamn

Gruppen har haft ett fysiskt strategimöte tillsammans med styrelsen, däremellan har ärenden beretts via webbmöten och e-post.

Valberedningen

Valberedningen har bestått av expertgruppen med Gunilla Jonsson som sammankallande.

SEKOMs Framtidsagenda

Huvudfokus under året har varit ett utvecklingsprojekt för att möta framtiden under ledning av Angéla Ekman Nätt från ESAM. Angéla är expert på organisationers förändringsarbete med inriktning på hållbarhet. SEKOM har samarbetat med ESAM sedan starten och Angéla ledde också en framtidskonferens i samband med årsmötet i Jokkmokk 2011.

Arbetet har bedrivits i tre parallella arbetsgrupper: en kring politikens behov av stöd, en för tjänstepersoner och en för kansliets funktion. Arbetsgrupperna har bestått av representanter från styrelse, tjänstepersonforum, kansli och medlemmar.

Projektet avslutades med en medlemskonferens på Ekocentrum i Göteborg 3–4 december, under ledning av Angéla Ekman Nätt (ESAM) med medverkan av John Holmberg (Chalmers), Henrik Karlsson (Chalmers) och Lisa Wälitalo (Blekinge Tekniska Högskola). Inför konferensen hade SEKOMs medlemmar gjort en SWOT-analys som tillsammans med arbetsgruppernas material låg till grund för både gruppindelningar på konferensen och diskussionerna kring hur föreningen ska kunna fortsätta att stärka medlemmarnas hållbarhetsarbete och vara en drivande kraft i Sveriges utveckling mot full hållbarhet (alla dimensioner).

Årskonferens

Årets konferens i Kalix hade med sina 40 deltagare en lägre uppslutning än brukligt, sannolikt delvis beroende på att det fanns stora osäkerheter kring tågförbindelserna. Banverkets arbeten gjorde att biljetterna släpptes bara några veckor innan konferensen, och efter sista anmälningsdatum. SEKOM gjorde passande nog ett uttalande från mötet om behovet av fungerande kommunikationer (se avsnittet ”Kommunikation och marknadsföring”).

Efter välkommandet höll Torbjörn Lahti och Cynthia Contie från den internationella ekokommunorganisationen Ecomuna en kortare presentation av ekokommuner runt världen.

Huvudtalare var Po Tidholm - journalist och författare, född och bosatt i Hälsingland – som pratade om vad den gröna industrialiseringen kan innebära för Norrland och resten av Sverige.

Därefter tog Tommy Nilsson från Skyborn vid för att prata om möjligheter och utmaningar med vindkraft - speciellt havsbaserad vindkraft. Eftermiddagen avslutades med ett antal parallella studiebesök som värdkommunen anordnat, följt av en gemensam middag.

Dag två inleddes med årsmötesförhandlingar följt av en kort dragning kring SEKOMs utveckling samt en kort hållbarhetsföreläsning av Karl-Henrik Robert (professor i strategisk hållbar utveckling på BTH) kring metodik att planera systematiskt och strategiskt med hänsyn till säkra omvärldsförändringar. Sedan berättade Anna Jacobs, (Centrumledare för Substitutionscentrum) om hur Substitutionscentrum kan hjälpa kommuner och regioner. De har metoder och stödmaterial för att strukturera arbetet med att identifiera farliga kemikalier och hitta bättre alternativ. Innan lunchen avslutades seminariet av Mikael Kilter (ordförande Insamlingsstiftelsen Sustainable Action Foundation) som redovisade purfäriska resultat från Vinnova-finansierade innovationsprojektet ”Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerad klimatomställning”.

Gröna nyckeltal

De Gröna nyckeltalen som årligen samlas in redovisades som vanligt vid ett webinarium (finns inspelat på vår YouTube-kanal) och finns redovisade på SEKOMs webbplats under fliken Nyckeltal.

Kommunikation och marknadsföring

10 nyhetsbrev med information om föreningen och medlemmarnas arbete har skickats ut under året – både till kontaktpersonerna och till övriga intresserade.

I samband med vårt årsmöte 15 maj under vår årskonferens i Kalix 14-15 maj så enades vi också att skicka ut ett uttalande [Vi efterlyser välfungerande, hållbara och miljöanpassade kommunikationer över hela landet](#) till regeringen som mottagare som vi också spred till media.

Under 2024 hade SEKOM 3 stycken webinarier (som även finns som filmer på vår YouTube-kanal):

- [Hur hållbara är Södertälje kommuns livsmedelsinköp?](#)
- [Gröna nyckeltal](#)
- [I Karlskrona körs tjänstepersoner runt av kommunens chaufförer](#)

SEKOMs kontaktpersoner har även haft möjlighet att delta vid den internationella miljökommunorganisationen ICLEI Europes medlemswebbinarier med goda exempel (se under ”Internationellt samarbete”).

Vi använder oss av en tjänst via Google Groups för att våra kontakttjänstepersoner ska kunna använda sig av vårt gruppsticker via e-post med e-postadress sekom@googlegroups.com. Via gruppmejlutskicket har våra kontakttjänstepersoner möjlighet att ställa frågor eller göra en efterlysning om hur andra kontakttjänstepersoner gör eller hanterar saker och ting och kan hjälpa varandra.

Vi har också öppnat ett nytt diskussionsforum/samarbetsforum SEKOM Teams med flera Teamskanaler via Microsoft Teams. Vi har vårt Teams öppna så att alla - både kontaktpolitiker och kontakttjänstepersoner - kan gå in och delta eller hämta hem information för snabbare och effektivare utbyte. Vi har också lagt upp relevanta dokument under varje Teamskanal – förhoppningen är att fler ska dela med sig efter hand. Det har dock varit trögt med aktivt deltagande, men vi hoppas på fler ser nyttan med att bidra och att utbyta erfarenheter. Vi har ju sett att samarbetet mellan tjänstepersoner och politik behöver förstärkas för att snabbare komma

framåt i stora viktiga frågor.

Det har också varit ett stort önskemål om att få tillgång till alla kontaktpersoners kontaktuppgifter på ett enkelt sätt. Vi har därför lagt upp en Excel-lista med alla kontaktpersoners kontaktuppgifter i Teamsgruppen för att vi ska underlätta att kunna kontakta varandra direkt utan att vi bryter mot GDPR. Denna lista uppdateras 2-3 gånger per år.

En uppdaterad version av föreningens powerpointpresentation finns för nerladdning via vår webbplats och via vårt Teams för att kunna användas av den som vill presentera föreningens arbete.

För att bli mer effektiv på omvärldsbevakning samt att sprida goda idéer i och utanför nätverket så håller föreningen också en nyhetstjänst som ser till att det alltid finns aktuella relevanta nyheter från medlemmarna på förstasidan av SEKOMs webbplats under rubriken Ekokommuner i media.

Under 2024 avslutades också ett arbete med att byta plattform för SEKOMs webbplats för att få en mer modern och stabil lösning som inte kräver så mycket underhåll i bakgrunden.

SEKOMs [YouTube-kanal](#), där vi numera visar och lagrar våra webinarier, föreläsningar och filmer, har ökat från 60 till 66 prenumeranter. Vi ser också att flera äldre inspelningar har ökat sina visningar under 2024.

SEKOM har en [extern sida på Facebook](#) @sverigesekokommuner där vi informerar om aktiviteter i föreningen och hos medlemmarna. Antal följare på sidan har stigit något från 1547 st till 1567 st. Föreningens kontaktpersoner har också en så kallad privat grupp på Facebook, [SEKOM Forum](#) (som man får ansöka om tillträde till) har minskat något från 164 st till 161 medlemmar.

SEKOM har också ett X-konto (f.d. twitter) @ekokommun där antalet följare minskat från 606 st till 583 st. Många kommuner har avslutat sina X-konton, vilket också påverkar antalet följare. Många politiker använder dock fortfarande X som kanal för inlägg och information.

SEKOM hade med en [helsida i Vårt samhälle](#), en bilaga till Svenska Dagbladet i juni (som också delades ut under Almedalsveckan) och en [helsida i Kommuner i framkant](#), en bilaga till Aftonbladet i december. Ytterligare ett flertal mindre annonser infördes under året i relevanta tidningar och webbplattformar.

SEKOM har också sedan många år en permanent plats på Ekocentrum's fysiska miljö- och hållbarhetsutställning i Göteborg, där vår verksamhet presenteras för besökare. Numera finns det även en digital utställning som är ett komplement till den fysiska utställningen. Ekocentrum har också gjort en analys av vår verksamhets bidrag till globala målen - med utgångspunkt i de gröna nyckeltalen - och identifierat vilka indikatorer de gröna nyckeltalen bidrar mest med underlag till. Länk till [SEKOMs sida i den digitala utställningen](#).

Deltagande i SIS Tekniska Kommitté 623 ”Biologisk mångfald”

På senare år har medvetenheten om frågor kopplade till biologisk mångfald ökat och ämnet har fått mer uppmärksamhet inom politiken, i media och inom näringslivet. Inom den globala standardiseringen inom ISO har det startats en kommitté med syfte att utveckla omfattande och globala standarder för biologisk mångfald. I Sverige har därför SIS bildat en teknisk kommitté för att arbeta med detta. Eftersom biologisk mångfald är ett fokusområde för SEKOM har styrelsen beslutat att föreningen ska delta i arbetet.

SEKOM representeras i kommittén av samordnare Kenneth Gyllensting. Kenneth är även nationell expert och representerar kommittén i ISOs internationella tekniska kommitté 331, ”Biodiversity”. Ett exempel på en kommande standard som arbetas med är ISO 17298, ”Biodiversity — Strategic and operational approach for organisations- Requirements and guidelines”. Den handlar om hur organisationer systematiskt kan arbeta med biologisk mångfald.

Samarbete med andra nationella organisationer

SEKOM var med och grundade föreningen Refarm 2030 år 2016. Syftet med Refarm 2030 var att verka för att öka Sveriges självförsörjningsgrad genom att utveckla innovativa, miljövänliga, sätt att producera mat. Samtidigt beräknas många nya gröna jobb skapas. Refarm 2030 och Miljö Linné har slagits samman till en organisation (Refarm Linné). SEKOMB håller kontakten med föreningen, men har lämnat det aktiva arbetet i styrelsen. Samordnare Kenneth Gyllensting är revisor i föreningen.

SEKOMs samordnare representerar föreningen i RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet) nationella referensgrupp för kommunstöd och miljömål.

SEKOM är också via sin ordförande representerade i styrgruppen för Green Key och juryn för Blå Flagg.

Internationellt samarbete

I samband med årskonferensen i Kalix hölls ett möte mellan SEKOMBs medlemmar och en internationell besöksgrupp med representanter för amerikanska kommuner. En delegation med kommunala och regionala representanter från Etiopien fick tyvärr lämna återbud i sista stund eftersom de oväntat nekats visum till Sverige.

Samarbetet med de argentinska och amerikanska nätverken fortsätter med webbmöten. Kontakten hålls även med ekokommuner i Etiopien och Kenya.

En grupp på 21 studenter och 2 lärare från Oregon State University besökte Sverige i september för att studera vårt hållbarhetsarbete. Bland annat besöktes ekokommunerna Karlskrona, Västervik och Stockholm. SEKOMBs kansli var med och planerade besöket och presenterade föreningen vid en workshop i Karlskrona.

Det pågår också ett arbete med att skapa en internationell ekokommunorganisation (arbetsnamn Ecomuna). En idé som funnits sedan den första internationelle ekokommunkonferensen i Helsingborg 2008, men det är först de senaste åren som den digitala mognaden i världen kommit till en nivå där det fungerar att koordinera ett sådant nätverk på ett kostnadseffektivt (och miljövänligt) sätt.

SEKOM är medlem som ”Local Government Organization” i den internationella miljökommunföreningen ICLEI. Under året hade ICLEI Europe ett antal medlemswebbinarier med goda exempel som även SEKOMBs medlemmar fick möjlighet att delta i.

Ekonomi

Medlemsavgiften för kommuner är 4 000 kr i fast avgift och 30 öre per invånare med ett tak på 150 000 invånare. För regioner finns en enhetlig avgift på 25 000 kronor. Vid årsmötet 2024 avsattes 300 000 från föreningens befintliga kapital för att hjälpa till att finansiera projektet SEKOMBs Framtidsagenda. Utfallet blev en förlust på 170 068 kronor, delvis beroende på att den

avslutande medlemskonferensen i Göteborg hölls kostnadsfri för deltagarna. Det egna kapitalet uppgår vid årsskiftet till 1 257 694 kronor.

Framtiden

Styrelsen för Sveriges Ekokommuner ser fram emot ett nytt verksamhetsår där vi utifrån egen kraft och fördjupat samarbete med nationella och internationella organisationer ytterligare kan stärka vårt nätverk och flytta fram våra positioner.

Med ett starkt engagemang från medlemskommunerna, såväl från politiker som från tjänstemän, utvecklar vi vårt nätverk till det vi vill – om vi alla tar ansvar för helheten.

Sundsvall den 11 april 2025

För styrelsen i Sveriges Ekokommuner

Kjell Bergkvist
Ordförande